

Charter van de financiële ethiek van ATD Vierde Wereld

Tekst van de internationale beweging aangepast en vertaald voor België

ATD Vierde Wereld wenst mee te werken aan een samenleving waarin elkeen een volwaardige plaats vindt. Vanuit de jarenlange inzet samen met mensen in grote armoede, heeft ATD Vierde Wereld bakens uitgezet voor haar werking. Sommige hiervan geven ook richting aan haar financiële ethiek:

- de waardigheid van elke mens staat voorop en tevens de evenwaardigheid van allen.
- het is belangrijk dat banden gesmeed worden tussen mensen, dat iedereen kan deelnemen en kennis kan inbrengen
- een samenleving gebaseerd op de dwingende macht van het geld wordt afgewezen

Hieruit groeide een ethiek die invloed heeft op de levenswijze van de leden van ATD Vierde Wereld, op de verwerving van inkomsten en op de uitgaven.

1. Levenswijze

De volontairs of permanente werkers (¹) zijn solidair met de bevolkingsgroepen waarbij zij zich aansluiten. Ongeacht hun opdracht of het niveau van hun verantwoordelijkheden, kiezen zij voor een sobere levenswijze. Dit brengt hen ertoe om in eenzelfde land, na een onderlinge verdeling, te leven met hetzelfde inkomen, waar ook vrienden van de Beweging financieel aan bijdragen.

Bij de bepaling van het inkomen wordt rekening gehouden met de gezinssituatie en de leefomstandigheden van het land waar de volontairs aanwezig zijn.

De belangrijkste verantwoordelijken van ATD Vierde Wereld zijn ofwel volontairs ofwel onbezoldigde vrijwilligers.

Tot slot is er ook een internationale financiële solidariteit voor de acties van de Beweging ATD Vierde Wereld in de verschillende landen waar zij actief is.

2. Ethiek in de financiering

De acties van ATD Vierde Wereld worden gefinancierd door giften van individuele schenkers, door subsidies en door acties met partners, ook uit de economische wereld: ondernemingen en stichtingen van bedrijven.

De Beweging streeft ernaar dat deze bijdragen zich niet beperken tot een loutere financiële inbreng, maar wil ze ook verbinden met de inzet tegen armoede, met kennisopbouw of met deelname aan haar maatschappelijk project.

In overeenstemming met haar waarden, verbindt ATD Vierde Wereld zich tot strikte regels als zij beroep doet op de vrijgevigheid van mensen:

- ATD Vierde Wereld verkoopt, koopt, ruilt of ontleent geen adressen van haar leden, vrienden of schenkers, uit respect voor de waardigheid van mensen en om misbruik tegen te gaan,
- De vrijgevigheid van het publiek wordt door ATD Vierde Wereld niet opgewekt met een boodschap die in tegenspraak is met haar waarden en doelstelling of die de waardigheid van de meest uitgesloten en armste mensen zou kunnen schaden. Zo maakt ze geen gebruik van meelijwekkende beelden of argumenten .

¹ De Volontairs of permanente werkers zetten zich voltijds in voor ATD Vierde Wereld, in overeenstemming met hun privé- en familielevens. Ze kiezen voor een sobere levensstijl, zonder carrièregedachten. Hun inzet geldt voor lange termijn, solidair met de armste gezinnen. Ze leren van deze laatste en delen met hen hun kennis en ervaringen.

- Communicatiecampagnes en de oproep voor giften worden gevoerd tegen een zo beperkt mogelijke kostprijs.

Financiering door economische, publieke of privé-organisaties gebeurt in het kader van partnerschap. Vooraf maakt ATD Vierde Wereld volgende analyse:

- de mecenaatpolitiek van de eventuele partner,
- de aard van de wederzijdse bijdragen,
- de waarden en de uitgangspunten van deze partner voor wat betreft duurzame ontwikkeling, waarbij rekening wordt gehouden met economische en maatschappelijke aspecten en met het milieu.

Voor haar financieel beheer steunt ATD Vierde Wereld op deze principes:

- het aanleggen en behouden van voldoende reserves om de acties in de toekomst te verzekeren. De Stichting ATD Vierde Wereld Frankrijk, erkend als stichting van openbaar nut, is belast met het beheren van deze reserves op internationaal vlak. Ze waakt over de bestemming van de goederen en de middelen die uitdrukkelijk ontvangen worden voor haar missie van openbaar belang namelijk de strijd tegen extreme armoede. De Stichting ATD Vierde Wereld België, eveneens erkend als stichting van openbaar nut, vervult deze rol op nationaal vlak.
- voldoen aan de financiële en boekhoudkundige reglementering voor verenigingen en Stichtingen, zoals het publiceren van de jaarrekeningen van haar verenigingen. Afhankelijk van de grootte van de vereniging wordt de jaarrekening neergelegd bij de Nationale Bank of bij de griffie van de Rechtbank van Koophandel. Deze rekeningen worden voorafgaandelijk nagezien door externe deskundigen en gecertificeerd door een onafhankelijke commissaris, erkend door het Instituut van Bedrijfsrevisoren.
- het naleven van de eventuele aanbevelingen vanwege de Federale Overheidsdienst Financiën en vanwege de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (V.E.F.) waarvan de VZW ATD Vierde Wereld België lid is, en waarvan de 3 andere VZW's van ATD Vierde Wereld in België, de Ethische Code hebben onderschreven. Deze VZW's verbinden zich ertoe voor de schenkers het recht op informatie te respecteren.

3. Ethiek verbonden aan de uitgaven

ATD Vierde Wereld verbindt zich ertoe alle giften, legaten, subsidies en opbrengsten uit partnerschap effectief aan te wenden voor de strijd tegen extreme armoede. De bestemming ervan gebeurt met strikte eerbied voor de wil van de schenkers of de in het partnerschap afgesloten overeenkomst.

ATD Vierde Wereld streeft naar een grote transparantie wat betreft de aanwending van de gelden die haar zijn toevertrouwd. In België maakt het lidmaatschap van de V.E.F. deel uit van deze politiek.

Als organisatie is ATD Vierde Wereld België VZW door de het Ministerie van Financiën erkend om fiscale attesten af te leveren voor giften. Daarom heeft zij zich via de 4 VZW's ertoe verbonden niet meer dan 20 % van haar middelen te besteden aan administratiekosten.

De middelen waarover ATD Vierde Wereld beschikt worden met zorg ingezet. Acties die de mobilisatie tegen extreme armoede mogelijk maken en die mensen ondersteunen die zich hiervoor inzetten krijgen voorrang. De ontplooiing van mensen, van gezinnen en van intermenselijke relaties staan voorop. ATD Vierde Wereld geeft uit wat nodig is voor:

- acties die iedereen toegang verlenen tot kennis, kunst en cultuur en aanzetten om er een bijdrage aan te leveren
- expressie, ontmoeting en ontwikkeling van een gemeenschappelijk denken van mensen betrokken in de strijd tegen extreme armoede en van mensen die armoede ondergaan, zodat ook zij hun verantwoordelijkheden als burger kunnen opnemen,
- het ondersteunen van de solidaire aanwezigheid van mannen en vrouwen in kansarme wijken. Deze inzet op lange termijn maakt ontmoeting en kennisuitwisseling mogelijk.

“Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven, worden de rechten van de mens geschonden. Zich verenigen om die rechten te doen respecteren, is een heilige plicht.”